

**ДО
АКРЕДИТАЦИОННИЯ
СЪВЕТ НА НАОА**

ДОКЛАД

**НА
ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ
ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗВЪРШЕНОТО ОЦЕНЯВАНЕ ПО ПРОЦЕДУРА
ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА**

„ИМУНОЛОГИЯ“

**ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 7.1. МЕДИЦИНА
ОТ ОБЛАСТ НА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ 7. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ
В МЕДИЦИНСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛЕВЕН**

Уважаема г-жо Председател на Акредитационния съвет на НАОА,

Постоянната комисия по здравеопазване и спорт предоставя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършеното оценяване по процедурата за програмна акредитация на програмна акредитация на докторска програма „Имунология“ от професионално направление 7.1. Медицина в Медицинския университет – Плевен.

Докладът е разработен в съответствие с чл. 78 от ЗВО и съгласно критериалната система за програмна акредитация на ОНС „доктор“ в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование /ESG/ - част 1 /1-10/, приети от АС на НАОА на 20.10.2016 г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

- I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА
- II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ
- III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ - ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО /ТАБЛИЦА 5/, ПРИЕТИ ОТ АС НА НАОА НА 20.10.2016 г.
- IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ
- V. ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКИ НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№ по ред	Решения	Номер и дата на протокол/дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от Акредитационния съвет (АС)	Протокол № 15/27.05.2021 г.
2.	Утвърждаване на състав на Експертната група (ЕГ) от АС: 1. Проф. д-р Мария Николова, дмн – ръководител на ЕГ 2. Проф. д-р Росица Курдова-Минчева, дм - член на ЕГ 3. Д-р Милена Алексова – докторант Наблюдаващ процедурата член на ПКЗС: Проф. д-р Магдалена Платиканова, дм	Протокол №23/20.10.2022 г.
3.	Извършено посещение на ЕГ във Висшето училище (ВУ)	21.11. 2022 г.
4.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от Постоянната комисия (ПК)	Протокол №10/14.03.2023 г.
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК и изпращането му до ВУ за становище	Протокол №11/21.03.2023 г.
6.	След изтичане на срока по чл. 35, ал.2 от ПДНАОА /относно становището на оценяваната институция/ ПК предоставя доклада на АС	

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

Предходната акредитация на докторска програма „Имунология“ е в професионално направление **4.3. Биологически науки**, област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика в Медицински университет – Плевен. Дадена е оценка **9.44** (Протокол НАОА № 4/16.02.2015г.) за период от **шест** години и **две** препоръки.

След влизане в сила на нормативните промени в ЗВО от 25.02.2020г. и изтичане на срока на тази акредитация, подновяването и поддържането на тази акредитация е станало невъзможно (чл. 80, ал. 1 от ЗВО - Висшите училища нямат право да провеждат обучение по специалности от неакредитирани професионални направления и неакредитирани специалности от регулираните професии и да издават дипломи...“). Тъй като МУ-Плевен, като специализирано висше училище, има акредитация в ПН 7.1 Медицина, Академичният съвет при МУ-Плевен (Протокол № 27/29.06.2020г. за „Имунология“) взема решение за приемане на документацията и започване на процедура за Програмна акредитация по ДП «Имунология» в професионално направление 7.1 „Медицина“(отразено в протокол от заседание на АС на МУ - протокол №29 от

28.09.2020). За прилагането на аналогичен подход при още четири ДП в МУ-Плевен (Медицинска паразитология и хелминтология, Имунология, Медицинска микробиология и Медицинска биология) надлежно е информирана НАОА с писмо на Ректора на ВУ изх. № I-01-4190 от 24.11.2022 г.

Въз основа на тези обстоятелства ЕГ приема, че осъществява акредитация на ДП "Имунология" в ПН 7.1. Медицина, която по своята същност и характеристики е естествен продължител на съществуващата до изтичане на срока на акредитацията ДП "Имунология" в ПН 4.3. Биологически науки.

Констатации за изпълнение на направените препоръки:

При предходната акредитация са направени **две** препоръки от НАОА:

1. Да се стимулира допълнително публикуването на научните резултати в списания с импакт-фактор или в такива, реферирани в световните база данни

През периода 2015 - февруари 2020 г. членове на академичния състав на сектор „Клинична имунология и алергология“ на катедра „Клинична лаборатория, клинична имунология и алергология“ при МУ-Плевен са съавтори на 8 статии, публикувани в списания с IF (Web of Science) и списания с SJR (Scopus). **Три** от статиите са публикувани в списания с IF и SJR, а **5** в списания със SJR. Общият IF на публикациите е **7.241** и общият SJR е **8.096**.

Констатации за изпълнение на направената препоръка:

Препоръката е изпълнена

2. Да се стимулира кандидатстването за проекти с външно финансиране, извън тези, финансирани от МУ-Плевен.

През 2018г. двама преподаватели от сектора са участвали като изследователи в „Конкурс за проекти по програми за двустранно сътрудничество 2018г. – България – Китай – изследователски проекти“. Държавата партньор Китай е представена от болница на Чунцински медицински университет, Китай.

Констатации за изпълнение на направената препоръка:

Препоръката е изпълнена

III КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ/ ESG/- ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО (ТАБЛИЦА 5)¹

Въз основа на изводите на Експертната група в доклада се оценява изпълнението/ неизпълнението на всички критерии за програмна акредитация на докторски програми в съответствие на стандартите и насоките за осигуряване качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG) – част 1 (1-10) и по смисъла на чл. 78, ал. 2 от ЗВО, както следва:

Стандарт 1. Политика за осигуряване на качеството

Критерий 1.1. Висшето училище или научната организация имат публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване качеството на обучението по докторската програма.

1.1.1. МУ – Плевен има последователна политика за осигуряване на качеството на обучение по докторски програми в съответствие с мисията на Университета. ВУ организира обучението по докторската програма „Имунология“ в съответствие със своята мисия, цели, задачи и действащото законодателство.

Основните цели на обучението по докторската програма „Имунология“ е устойчиво развитие на специалисти, способни самостоятелно да решават значими научни и практически проблеми, свързани с диагностиката, проследяването, лечението и социалната адаптация на пациенти с имуномедиранни заболявания, за нуждите на преподаването по Клинична имунология и за ефективно участие в лечебния процес на МДЛ по Имунология при Университетската многопрофилна болница за активно лечение (УМБАЛ) „Георги Странски“ ЕАД – Плевен.

Мотивите за разработване на докторантури по „Имунология“ са свързани с нейното бързо развитие като интердисциплинарна специалност и необходимостта от внедряване на нови диагностични и терапевтични алгоритми, с цел адекватна диагноза и управление на лечението на имуно-медираните заболявания.

Приемът и обучението на докторантите в МУ – Плевен се базира на официално утвърдени стандарти, записани и разработени в програми и правилници, като се поддържа и актуализира комплект национални и университетски нормативни документи, достъпни в сайта на МУ. Приоритетна задача в Стратегията за развитие на МУ - Плевен е провеждането на последователна политика за осигуряване качеството на обучение по докторските програми с цел повишаване нивото на научноизследователската дейност на докторантите и създаване на условия за целенасочено, непрекъснато и устойчиво изграждане на собствени научноизследователски кадри.

1.1.2. Въведената в МУ – Плевен вътрешна Система за оценяване и поддържане на качеството (СОПК) има за цел осигуряване, поддържане, управление и подобряване качеството на всички университетски дейности. СОПК е функционална, динамична и отворена за промени система, приоритетно насочена към качеството на обучение в МУ – Плевен (Наръчник по качеството на МУ-Плевен, Система за оценяване и поддържане на качеството в МУ-Плевен).

---

¹ Оценяването се извършва съгласно приетите от Акредитационния съвет Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти.

През 2017 г. изцяло е актуализирана основната документация на СОПК, произтичаща от една страна от изискванията на новия международен стандарт БДС ENISO 9001:2015, а от друга – от стремежа към оптимизирането на дейностите по управлението и поддържането на документацията. **Системата за управление на качеството (СУК)** обхваща всички елементи на БДС ENISO 9001:2015.

През 2020 г.-2022 г. са проведени **6** цялостни вътрешни одита на СУК, **3** надзорни одита от „Сертификация“ ЕООД и **6** Прегледа от ръководството. На МУ-Плевен е издаден нов сертификат **БДС EN ISO 9001:2015, валиден до 14.02.2024 г.**

Контролът върху качеството на реализация на докторските програми е част от регулярно провежданите в МУ-Плевен одита по утвърден от Академичния съвет график. Съгласно приетите годишни графици за провеждане на одита по катедри и сектори на МУ-Плевен, за периода **2015 - октомври 2022 г.** в МУ-Плевен са осъществени общо **106** вътрешни одита.

През акредитирания период **2015 г. – февруари 2020 г.** в сектор „Клинична имунология и алергология“ е проведен **един вътрешен одит** с цел проверка на състоянието и ефективността на системата за оценяване и поддържане на качеството на обучението и готовността на сектора за акредитация. Завършеният одит не е установил съществени несъответствия. Направени са **две** препоръки за липсващ подпис и печат за утвърждаване на действащата учебна програма и липса на индивидуални планове за развитие на преподавателския състав. Веднага след одита нередностите са отстранени.

1.1.3. Медицинският университет – Плевен има изградена политика за осъществяване на взаимовръзката между научните изследвания и обучението по докторската програма в рамките на националния и институционалния контекст. Темата **„Здраве и качество на живот, биотехнологии и екологично чисти храни“** е приоритетно направление в Националната стратегия за развитие на науката до 2020 г. Тук се отнасят специфични направления като: проблемни микроорганизми в съвременната инфектология; проблеми на репродукцията, майчиното и детското здраве; социално-значими заболявания; анализ и оценка на състоянието на общественото здраве. Тези направления са залегнали в Стратегията за развитие и дейност на МУ – Плевен за периода 2013-2017 г. и периода 2017– 2021 г. Напълно в съответствие с актуалната проблематика са приоритетните научни направления в сектор **„Клинична имунология и алергология“**, които включват изследователска дейност в областта на автоимунните заболявания, репродуктивната имунология, имунните дефицити, инфекциозния имунитет и туморната имунология.

МУ Плевен осигурява стимулираща среда за целенасочено, непрекъснато и устойчиво развитие на докторантите и пост-докторантите. С финансова помощ от Европейските структурни и инвестиционни фондове по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 – 2020г., е създаден **Център за подкрепа на развитието на докторанти, специализанти и млади учени.** Основното предназначение на центъра е да осигури високо качество на обучението в съответствие с потребностите на пазара на труда, укрепване на връзката „наука-бизнес“, подпомагане на мобилността и академичното израстване на научни кадри и млади изследователи. Не на последно място, изгражданият **Център за компетентност** в областта на персонализираната медицина, телемедицината и 3D медицината е насочен към реализиране на високи постижения в научноизследователската дейност и в обучението на специалисти, в т.ч. – докторанти.

1.1.4. С цел предотвратяване на плагиатство през 2013 г. е закупена софтуерна програма Plag Aware, а от 2015 г. е заместена с iThenticate® - система за проверка на плагиатството, която сравнява съдържанието с огромна база от уеб страници и академични публикации. При установяване на висок процент на плагиатство, въз основа на отчета „iThenticate®“ или друг източник на информация, ръкописите не се разглеждат за публикуване в университетското списание Journal of Biomedical & Clinical Research. Поради установено плагиатство са отхвърлени две статии на докторант и една статия от том 4 е оттеглена.

Към МУ-Плевен функционира **Комисия по етика на научноизследователската дейност (КЕНИД)**, която е независим експертен и консултативен орган за провеждане на начална оценка, периодичен надзор и даване на становище относно медицинските и етичните аспекти на научните изследвания, провеждани в рамките на институцията. Обект на проучване са всички етични проблеми, отнасящи се до защита на обществените интереси от недобросъвестни действия на изследователите при провеждане на научните изследвания, оповестяването и публикуването на резултатите от проучванията (Правилник за дейността на Комисия по етика на научноизследователската дейност в МУ-Плевен).

МУ–Плевен **не допуска дискриминация при приема и обучението на докторантите** чрез: публично оповестяване на конкурсите за включване в докторски програми (Обява на докторантури в МУ-Плевен за учебната 2017/2018 г.) и конкурсите за финансиране на научноизследователски проекти за докторанти; избор на независими външни експерти за оценяване на научноизследователските проекти; предоставяне на равни възможности за обучение в специализирани курсове в Университета и външни институции, и обучение в образователни курсове в Докторантското училище; равен достъп до специализирана апаратура и специализирана литература; равни условия за популяризиране на научните резултати на научни форуми и в научни списания; равен достъп до техническа помощ при изработването на автореферата и дисертационния труд; осигуряване на независими членове на научните журита.

В МУ–Плевен с Протокол на АС № 3/03.07.2017г. са приети и действат **Правила и процедури за предотвратяване и санкциониране на изпитни измами и плагиатство и Правила за процедурни методи и средства за проверка на оригиналността и автентичността на дипломни и дисертационни работи.**

Констатации по критерий 1:

Мисията, целите и задачите на Университета напълно кореспондират с целта на подготовката за придобиване на ОНС „Доктор“ по „Имунология“ в МУ-Плевен. Обучението се базира на официално утвърдени стандарти, разработени в програми и правилници и е съобразено с действащото законодателство.

Докторската програма се организира и реализира в съответствие на политиката на ВУ. Дейностите от процеса на обучение по докторската програма по Имунология са подчинени на системата за оценяване и поддържане на качеството в МУ Плевен, при гарантирано спазване на правилата на научната етика и нетърпимост към всякакви форми на дискриминация.

Стандарт 2. Разработване и одобряване на програмите.

Критерий 2.1. Висшето училище или научната организация изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми при съдействието на високо квалифицирани учени, представители на промишлеността и други заинтересовани страни.

2.1.1. Докторските програми в МУ-Плевен и в Сектора по Имунология са разработени по утвърдени процедури (Процедура за придобиване на ОНС „Доктор“, Протокол № 18/22.04.2019

г. от заседание на Академичния съвет на МУ) с участието на квалифицирани учени. За всяка докторска програма се разработват учебен план, учебна програма и квалификационна характеристика, където са отразени целите на програмата и професионалните компетенции, които се получават в резултат на обучението и след защитата на дисертационния труд. Изпълнението на конкретните научни-изследователски дейности е отразено в детайли в индивидуалния учебен план за подготовка на докторанта, който се изготвя от научния ръководител за срока на обучение, обсъжда се от Катедрения съвет и се утвърждава от Факултетният съвет.

Обучението на докторантите в сектор "Клинична имунология и алергология" е насочено в следните три области:

1. **Образователна**
2. **Научноизследователска**
3. **Морално-етична**

Учебната програма по докторска специалност **Имунология** съдържа **три** модула: фундаментална имунология, клинична имунология и разработване и въвеждане на експериментални и диагностични имунологични методи, като по този начин обхваща целия спектър от теоретични и практически познания и умения, необходими за изграждане на бъдещите специалисти. Хабилитираните преподаватели от сектор „Клинична имунология и алергология“ (доц. д-р Емилияна Конова, дм и доц. д-р Цветан Луканов, дм) са експерти в областта на Клиничната имунология, участват в представителни професионални и научни организации, което предполага споделяне на опит и добри практики и наличие на потенциал за ръководство на млади учени и докторанти.

Докторската програма по Имунология напълно съответства на съвременното ниво на развитие на клиничната имунология, предоставя възможност за професионално развитие на новите кадри и отговоря на потребностите за продължаване на обучението на завършилите с магистърска степен лекари.

2.1.2. В МУ–Плевен са създадени организация и стандарти при разработването, одобрението и прилагането на учебната документация по докторските програми. Разработен е формат на учебните програми, съдържащ същността и всички аспекти, свързани с обучението по дисциплината; нейното място и обвързаност с други дисциплини в учебния план; преподавателите, включени в обучението; начините и формите на обучение и оценяване. **Учебните програми се изготвят, съгласуват, съхраняват съобразно „Инструкция за разработване и управление на документите от СОПКО“**, процедура, приета от УК-КОА на МУ–Плевен 22.06.2006 г. и **„Управление на разработката на учебни планове и програми“**, документи, налични на страницата на МУ–Плевен. Чрез участието си във ФС и АС, както и чрез прякото си участие в академичните дейности на катедрите, в които са зачислени, докторантите имат възможност да участват в обсъждането, актуализирането и утвърждаването на учебните програми.

Всяка докторска програма в МУ–Плевен се одобрява от Катедрен и Факултетен съвет. За периода 2012-2021г., 204 докторанти са участвали пряко в разработването на учебната документация, включваща индивидуалните учебни планове за подготовка на докторанта, изготвянето на периодични отчети за изпълнението на програмата и предложения за промени в сроковете на изпълнение на някои от задачите в програмата, а така също и промени в задачите на програмата .

В сектор „Клинична имунология и алергология“, се разработени **учебна план-програма и квалификационна характеристика** за обучението на докторанти по специалност „Имунология“, приети на Катедрен и Факултетен съвет през 2020г. *Те подлежат на периодично обсъждане и актуализиране, за да отговарят на стандартите.*

Учебният план отразява спецификата на докторската програма по специалност „Имунология“. Разработен е в съответствие с учебния план и кредитната система за оценка на подготовката на докторанти в МУ - Плевен. По този начин обучението по докторските програми в МУ - Плевен е в пълно съответствие с изискванията на Европейското образователно пространство за висше образование и на Болонската декларация. Отчитайки кадровите възможности на обучаващото звено и спецификата на докторската програма, учебната документация за обучението по Имунология е разработена за две форми на обучение: **редовна** форма на обучение и обучение в **самостоятелна** форма.

2.1.3. Програмата за обучението по докторска програма „Имунология“ към МУ-Плевен съответства на съвременните тенденции в развитието на науката, при формулирани ясни цели и задачи на докторската програма и отговаря на изискванията на основните законови и подзаконови нормативни актове и на конкретните Правилници и процедури на МУ-Плевен.

Обучението се провежда в две основни направления: задължително обучение по групов учебен план в рамките на **Докторантското училище** и специализирано обучение, включващо теоретична и практическа (в експериментални методи и техники) подготовка. Докторантите покриват и задължителна научна програма, включваща публикуване на научните резултати, докладване пред специализирани научни форуми и участие в научни проекти.

Водещо в учебната програма е развитието на основни умения за извършване на изследователска дейност в областта на имунологията, основани на широк спектър от съвременни технологии и разширен обем знания по патофизиологията и етиологията на заболяванията. Квалификационната характеристика отразява в детайли необходимите интелектуални и практически компетенции, които следва да придобият докторантите по „Имунология“, в пълно съответствие с професионалните компетенции, залегнали в актуалната версия на стандарта по „Клинична имунология“.

Документацията, която обезпечава обучението на докторантите включва: Конспекти за прием на докторанти; Анкетна карта за кандидат-докторанта; Индивидуален учебен план (примерен); Програмата за обучение на докторанти в Училището за докторанти към МУ – Варна; Помагало за докторанта; Конспект за провеждане на изпит за докторски минимум; Електронни материали в помощ на докторантите на сайта на МУ- Плевен – в раздел „Докторантско Училище“; Комплект документи за отчисляване и защита; Отчет на докторанта; Анкетна карта за проучване мнението на докторантите за удовлетвореността от качеството на обучението в докторските програми.

Учебната документация по докторските програми в Медицински университет - Плевен периодично се анализира и обновява, като се взема под внимание мнението и съдействието на докторантите, потребителите на кадри и други заинтересовани страни.

Докторската програма „Имунология“ е представена в ясна документация, в съответствие с нормативните изисквания, с формулирани ясни цели, задачи и мотиви за обучението.

2.1.4. Разработената в МУ – Плевен докторска програма по Имунология е съобразена както с динамичното развитие на медицинското знание и практика в съответната област, така и с нуждите на потенциалните работодатели в лицето на МУ – Плевен, Университетската болница „Д-р Георги Странски“ – Плевен, УМБАЛ „Света Марина“ – Плевен, Клиничен институт по репродуктивна медицина – Плевен и други здравни заведения и институции от Плевен и страната. Обучението по съответната докторска програма се планира ежегодно, съобразно нуждите, заявени от ръководителите на научни звена, които се обсъждат и одобряват от Академичния съвет.

Докторската програма „Имунология“ отговаря на изискванията за ясно дефиниране на професионалните компетенции в областта на клиничната имунология и цели преди всичко

стимулиране на научното и професионално израстване на кадрите и осигуряване на приемственост в колектива на Сектора по Имунология.

През акредитирания период (февруари 2015 г. - февруари 2020г.) в сектора има **1** защита ОНС „Доктор“ по имунология, която се е реализирала успешно като асистент в МУ-Плевен. Не е документиран интерес от потенциални външни работодатели към докторски програми по Имунология през периода на акредитация.

2.1.5. В университета е разработена и функционира Кредитна система за оценка на подготовката на докторанти в МУ-Плевен, с което обучението в трета степен на висшето образование се издига на качествено ново равнище и дава възможност за признаване на професионалната мобилност в чужбина на докторантите. **Кредитната система** е разработена въз основа на Европейската система за набиране и трансфер на кредити. Университетът следва политика и процедура за академично признаване на чужди образователни документи.

Членовете на академичния състав се информират за докторски програми в други висши училища или научни организации в страната и чужбина. Благодарение на политиките за хармонизиране, преподавателите от сектор „Клинична имунология и алергология“ имат възможност да използват международни контакти за осъществяване на краткосрочно обучение на докторанти в други национални и чуждестранни научни институции. Допълнителен източник на информация, за аналогични програми на други ВУ в България, Европейския съюз и извън него, представлява базата от данни на НАЦИД, съдържаща докторантски разработки от всички тематични направления. Подобна база данни съществува и за европейските докторски разработки, което позволява своевременно актуализиране на докторските програми в Университета.

През периода на акредитация д-р С. Блажева (нехабилитиран преподавател и актуален докторант) е участвала в поредица от свързани с тематиката на научноизследователската си дейност квалификационни курсове и семинари в страната.

2.1.6. Документацията относно приема и обучение на докторантите се съхранява в **Център за обучение на докторанти**, постдокторанти, специализанти и млади учени, като текущо се упражнява контрол за спазване на изискванията на нормативните документи, свързани с обучението на докторантите. Там се съхранява и база от данни за всеки докторант, завършил обучението за срок една година след защитата.

Обучението по всяка докторска програма се оценява и анализира на базата на провежданата ежегодно атестация на докторантите и на изготвения отчет на докторанта за извършената образователна и научноизследователска дейност и получените резултати, който се приема от Катедрения съвет и утвърждава от Факултетния съвет.

Наблюдение и контрол на състоянието на документацията, свързана с качеството на обучение, вкл. докторските програми се извършва чрез вътрешен одит с оформяне на вътрешен одитен отчет. Такъв е проведен в сектор „Клинична имунология и алергология“ през 2017 год. Резултатът пълно съответствие на дейностите с изискванията в различните области на обхват на одита, сравнително добре поддържана документация. Направени са **две** препоръки, които са изпълнени.

Констатации по критерий 2:

Обучението по научна специалност Имунология се извършва по програма, разработена в съответствие със съвременните постижения на клиничната имунология с ясно формулирани цели и очаквани резултати. Действащата документация за прием и обучение на докторантите в Медицинския университет – Плевен периодично се анализира и обновява и е съвместима с аналогични програми в други български университети и в рамките на ЕС. Създадената и работеща система за наблюдение и контрол на документацията, свързана с обучението на докторанти, гарантира неговия успех.

Стандарт 3. Обучение, преподаване и оценяване, ориентирани към студентите.

Критерий 3.1. Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучението и провеждането на научни изследвания, както и подготовката на дисертационния труд.

В МУ-Плевен се провежда последователна политика за мотивиране на академичния състав и докторантите за повишаване на нивото и качеството на научноизследователската дейност..

3.1.1. Обучението на докторантите е съобразно със съвременните научни постижения, за което са осигурени условия на **институционално и катедрено** ниво.

На институционално ниво обучението на докторантите в МУ - Плевен се осъществява по система, която непрекъснато се обновява и актуализира съобразно научните постижения и тенденции в съответната област. Създадено е **Докторантско училище**, което функционира към Центъра за научноизследователска дейност.

Докторантите по специалност „Имунология“ се обучават в съответствие със съвременните постижения на медицинската наука и практика. Учебният процес се организира с индивидуалния учебен план за работа на докторанта. Акцентира се върху индивидуалната форма на обучение, като задължителен елемент е и груповото обучение в рамките на Докторантското училище.

На катедрено ниво акцентът е върху индивидуалната работа на научния ръководител с докторанта. От 2015г. е организирано **Есенно училище по Иновации в медицината**, превърнало се в традиционен научно-образователен форум за Университета.

МУ-Плевен работи в посока целенасочено стимулиране на докторантската мобилност. Актуални за периода 2014 – 2022 г. са **46** договора за академичен обмен по програма Еразъм+, от които **43** с медицински университети и центрове в **15** програмни държави и **3** с университети от партниращи държави. На 26 февруари 2021г. Европейската комисия удостоява МУ-Плевен с Еразъм Харта за висше образование 2021—2027, която осигурява равнопоставено участие на Университета в проекти по дейност „Мобилност“ в сектор „Висше образование“;

През акредитирания период нехабилитираните преподаватели (един от които понастоящем е докторант) са участвали в 7 курса и специализации, проведени в МУ – Плевен.

3.1.2. Съгласно кредитната система, разработена въз основа на Европейската система за набиране и трансфер на кредити, в хода на изпълнение на образователната програма, докторантите трябва да придобият определен брой кредити по време на обучението си в докторската програма (минимум **250** кредита за редовна форма на обучение и минимум **220** кредита за самостоятелна форма на обучение - Учебен план и Кредитна система за оценка на подготовката на докторанти в МУ-Плевен).

Учебният план от своя страна се дели на групов учебен план и индивидуален учебен план. **Груповият учебен план** се осъществява в рамките на Докторантското училище. Посещавайки Докторантското училище, докторантите натрупват определен брой кредити – **70** кредита за редовни докторанти и **40** кредита за докторанти на самостоятелна подготовка. Подготовката и обучението на всеки докторант се осъществява по Индивидуален учебен план, изготвен със съдействието на неговия научен ръководител, обсъден и приет на Катедрен съвет и утвърден от Факултетен съвет. **Индивидуалният учебен план** определя насочеността на докторантурата и се състои от общ учебен план за целия период на обучение и работен план по години.

Индивидуалният учебен план на докторантите в докторска програма по Имунология е съобразен с План-програмата на специалността „Имунология“ и с темата на дисертационния труд.

3.1.3. Изпълнението на индивидуалните програми на докторантите периодично се контролира от научния ръководител, КС, ФС. Индивидуалните учебни планове на докторантите конкретизират отделните етапи при подготовка на дисертационния труд и сроковете и очакваните резултати от изпълнението на всеки етап. Контролът по спазването на индивидуалния план се осъществява регулярно от научния ръководител и ръководителя на катедрата, в която е зачислен докторантът. На Катедрен съвет докторантът представя етапен отчет за дейността, която е извършил през изминалия период. Отчетът се приема на Катедрен съвет и утвърждава от Факултетния съвет. Резултатите и оценка за работата им се съхраняват в личното дело на всеки докторант в сектор „Работа с докторанти“. Резултатите от научноизследователската си дейност, извършена по научноизследователски проекти, докторантите представят и в етапния и краен отчет на проекта, като Комисията по финансиране на научноизследователските проекти към МУ–Плевен дава оценка в рамките на процедурите за контрол на вътреуниверситетските проекти.

3.1.4. Постиженията на докторантите се оценяват през целия период на разработка на докторския труд чрез контрол на индивидуалния учебен план, отчетите, участие в научноизследователски проекти, публикации в списания с IF, публикации в други списания и участия в конференции. Използват се ясни, съвременни и публично оповестени методи за оценяване постиженията на докторантите. Само докторанти, изпълнили планираните дейности по Индивидуалния учебен план и събрали изискуемия минимален брой кредити, се допускат до предзащита пред разширен Катедрен съвет. Със свое решение Катедрения съвет предлага на Факултетния съвет оценка за дейността на докторанта: много добра, добра, задоволителна или незадоволителна.

3.1.5. В МУ – Плевен има изградена организация при постъпване на жалби от студенти и докторанти. Комисията за развитие на академичния състав (КРАС) изпълнява контролни функции, включително и разглеждането на жалби. Всички жалби се разглеждат от етичните комисии по звена, които в своята работа се ръководят от *Правилник за дейността на комисията по етика на НИД*. В случай на: нарушаване на правата на докторанта; неспазване сроковете за административно обслужване; несъгласие с начина на оценяването му; възникнали конфликти с научния ръководител или други проблеми се подава сигнал (жалба) до КЕНИД, която при констатирани нарушения уведомява Ректора на МУ .

Създадена е и Комисия за разглеждане на жалби от студенти и докторанти, но до този момент **няма постъпили такива от докторанти** от специалност „Имунология“.

Констатации по критерий 3.1:

В обучението на докторантите по „Имунология“ в Медицинския университет– Плевен се използват разнообразни съвременни форми на обучение, гарантиращи тяхната задълбочена подготовка, съобразена с принципите за иновативно обучение на докторанти на ЕК от 2012/2016 г. Подготовката на докторантите по Имунология се реализира по индивидуален план и чрез участие в колективно обучение в Катедрата по Клинична лаборатория, клинична имунология и алергология и в Училище за докторанти. Всички етапи се контролират ефективно от прекия ръководител на научното звено и чрез обсъждане на отчетите и резултатите от работата на докторантите. Оценяването на постиженията се осъществява чрез научните прояви, за които са създадени добри условия в университета и текущите вътрешни одити. Всички елементи от докторантските процедури са отразени в административната документация на ВУ, съхранявана в отдел „Научна дейност“, сектор Работа с докторанти.

Стандарт 4. Прием, развитие, признаване и дипломиране на студентите.

Критерий 4.1. Изградени са структури и са разработени вътрешнонормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата – от приема на докторантите включително до и след тяхната професионална реализация.

4.1.1. Процедурите и практиката, обхващащи „жизнения цикъл“ на докторанта, са посочени в *Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на АД в МУ – Плевен*. Спазват се ЗВО, ЗРАСРБ и правилника за неговото приложение. Обучението за придобиване на ОНС „доктор“ се осъществява в редовна, задочна, самостоятелна форма. Редовната и самостоятелната форма на обучение са с продължителност 3 г., а задочната - 4 г. Обучението се извършва по акредитирани от НАОА докторски програми по съответните научни специалности и професионални направления.

Всички документи са публикувани на интернет-страницата на МУ – Плевен. Регистрирането и проследяването на хода на докторантурите се извършва от **Център за обучение на докторанти, постдокторанти, специализанти и млади учени** и се контролира от Ръководител ЦНИД и Зам.-Ректор НИД. В него е създадена база-данни за всеки докторант.

Съхраняваният архив съдържа база-данни, отнасящи се до всички етапи на целия „жизнен цикъл“ на докторанта. На Web-сайта на МУ е създаден и се поддържа раздел „Докторанти“ със съдържание на английски и български език. В него е предоставен Справочник на докторанта с пълна информация относно приема, провеждането и контрола на обучението и научните изследвания на докторанти, защитата на докторски дисертации (Раздел „Докторанти“). Разработена е специална процедура, касаеща защитата - *Процедура при защита на дисертация за придобиване на ОНС „Доктор“*.

От 2007 г. МУ–Плевен е институционален член на ORPHEUS (Organisation for PhD education in Biomedicine and Health Sciences in the European System) и участва активно при разработването на документите за създаване на единни критерии за разработване и оценяване на докторски програми. На Web-сайта на МУ–Плевен са публикувани Стандарти за обучение на докторанти по биомедицински и медицински науки в Европа, предложени от ORPHEUS – AMSE – WFME. С цел организиране и координиране на образователната програма на докторантите в МУ–Плевен в съответствие с Европейската система за набиране и трансфер на кредити, през 2012 г. е утвърдена кредитна система за оценка на подготовката на докторанти.

От 2018 г. дисертациите и авторефератите са налични в пълен текст в Регистъра на академичния състав и НАЦИД. Те са на разположение и в Репозиториума за регистрирани читатели на Библиотеката на МУ. По този начин се осъществява публичност на постигнатите научни резултати в дисертационния труд пред академичната общност. Всички изисквания и процедури се спазват стриктно по отношение на докторската програма „Медицинска паразитология и хелминтология“.

4.1.2. Създадени са правила за финансово подпомагане на проекти на докторанти в МУ–Плевен от Фонд „Подпомагане на докторанти“ чрез участие в конкурси, които ежегодно се публикуват на сайта на Университета. Правилата са разработени в съответствие с изискванията на Наредба на МОН за условията и реда за оценката, планирането, разпределението и разходването на средствата от държавния бюджет за финансиране на присъщата на държавните висши училища научна или художественотворческа дейност от 10.09.2016 г. (ДВ брой 73 от 16.09.2016 г.) и в съответствие със Системата показатели за оценка, наблюдение и отчитане на резултатите на научноизследователската дейност, финансирани със средства от държавния бюджет в МУ–Плевен.

Организацията, провеждането и отчитането на конкурсите, както и окончателното класиране на научноизследователските проекти се извършва от Комисия по финансиране на научноизследователските проекти. Академичният съвет на МУ–Плевен осъществява контрол

върху работата на Комисията, приема и оценява резултатите от конкурса за съответната година. В рамките на конкурса се финансират разходи за дейности свързани с изследователската дейност по проекта, както следва: химикали, реактиви, китове, медикаменти, консумативи, опитни животни и други материали необходими за конкретната разработка, които не могат да бъдат осигурени от базовото звено. За периода 2012-2017г. във финансираните със средства на МУ — Плевен научноизследователски проекти са участвали общо 86 (56.95 %) студенти и докторанти. От 2011г. (Заповед на Ректора на МУ -Плевен № 197/07.02.2011 г.) се провеждат самостоятелни конкурсни сесии за финансово подпомагане на проекти на докторанти, в които участват докторанти зачислени за обучение за редовна докторантура и техните научни ръководители.

За периода 2015-2019г. в МУ-Плевен са финансирани общо **108** проекта, от които **69%** - с участие на докторанти, а **11** - изцяло докторантските проекти. Участието на докторанти в научно изследователски проекти е съществен етап от академичното им израстване и развитие. За периода на подготовка и осъществяване на докторантурата, двамата докторанти по специалност „Имунология“ са участвали в **5** научноизследователски проекти от които **1** международен (д-р Рилчева участва в 1 научноизследователски проект, финансиран от МУ-Плевен, а д-р Блажева - в научните колективи на **4** проекта - **3** на МУ-Плевен и **1** международен).

4.1.3. В МУ – Плевен са създадени условия за изходяща мобилност по **програми Еразъм и Еразъм+**. Актуални за периода 2014 - 2021 г. са договори за академичен обмен по програма **Еразъм+** с **46** медицински университета и центрове в **15** програмни държави и **3** с университети от партниращи държави.

От месец юни 2013г. МУ-Плевен е член на Националната академична мрежа, изградена от Българската академия на науките. Разкрит е Регионален академичен център - Плевен. С негово съдействие в периода 2013 – 2022 г. са сключени договори за съвместна научноизследователска дейност с 9 института на БАН. През 2015-2022г. са разработени **11** научноизследователски проекта с колективи от МУ-Плевен и институти на БАН, **5** от които с участие на докторанти.

Досега преподаватели и докторанти по програма Имунология не са се възползвали от възможностите за международна мобилност.

Публикационната активност на двамата докторанти е представена с **19** публикации, от които **8** в списания с IF и **4** - в издания реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, **2** участия в научни форуми в България.

4.1.4. В сектор „Работа с докторанти“ към Центъра за научноизследователска дейност функционира административна система за регистриране на зачислените докторанти, хода на докторантурата и защитата на дисертационния труд.

През периода 2015–2022г. в МУ-Плевен са обучавани общо **249** докторанти, от които: **84** в редовна докторантура, **44** в задочна докторантура и **121** в докторантура на самостоятелна подготовка и успешно защитили ОНС „Доктор“ са **111** докторанти, от които **76 (70%)** са част от научно-преподавателския състав на МУ-Плевен, като **31** от тях са хабилитирани. Защитилият ОНС „Доктор“ докторант към сектор „Клинична имунология и алергология“ през предходния акредитационен, след хабилитация продължава да работи в Катедрата по „Клинична лаборатория, клинична имунология и алергология“.

В сектор „Клинична имунология и алергология“ има една защитена дисертация през акредитирания период (д-р Рилчева, която продължава академичната си кариера като асистент към катедра Ендокринология).

Констатации по критерий 4:

В МУ-Плевен са изградени организация, детайлни процедури и строга административна система за работа с докторантите на всички етапи от приема до защита

на дисертационния труд, както и условия за по-нататъшна академична кариера към университета. Докторантите се включват систематично в научноизследователски проекти. Публикационната им активност е добра. Осигуреното сътрудничество с научни структури у нас и в чужбина осигурява подобряване качеството на обучение във ВУ и съдейства за кариерното развитие след защита, но през акредитирания период не се оползотворява от сектор „Клинична имунология и алергология“.

Стандарт 5. Преподавателски състав.

Критерий 5.1. Висшето училище или научната организация има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав, за подготовка на докторанти, която е част от стратегията за развитие на институцията.

5.1.1. МУ – Плевен има ясни, прозрачни и справедливи процедури за назначаването и обучението на академичния състав; предлагат се възможности и се насърчава професионалното развитие на преподавателите; насърчава се научната дейност за укрепване на връзката между образованието и научните изследвания; насърчават се иновациите в методите на преподаване и използването на нови технологии.

През акредитирания период в обучаващото звено работят **3 хабилитирани** и **2 нехабилитирани** преподаватели с доказани професионални компетенции, методични и технологични умения.

1. Единият доцент има образователна и научна степен „Доктор“ от 1995 г. в МУ-Плевен и придобита специалност „Клинична имунология“ от 2002 г. През 2004 г. придобива научното звание „Доцент“ по научната специалност „Клинична имунология“. От 2007г. досега е ръководител на Център за репродуктивно здраве при МУ–Плевен. През същата година основава Медицински център Клиничен институт за репродуктивна медицина „Света Елисавета“ – Плевен, където и понастоящем е управител и лекар, клиничен имунолог .

В МУ – Плевен през периода 2015 – февруари 2020 г., доцентът е била член на: Академичния съвет на Факултетния съвет на Факултет „Здравни грижи“, на държавната комисия, назначена от Министерството на здравеопазването, която провежда изпити за придобиване на специалност по Клинична имунология. От 2021 г. е член на Експертния съвет по имунология към МЗ, както и на УС на Българската асоциация по клинична имунология. Освен това е член на СУБ и EFIS, редакционната колегия на сп. Clinical Application of Immunology; Научното дружество по имунология на репродукцията, Българска асоциация по стерилитет и репродуктивно здраве; Организационен комитет на Плевенски Имунологични Дни.

2. Другият доцент е магистър по медицина с придобита специалност по „Имунология“ от 2001г., а през 2007г. - ОНС „Доктор“ по „Имунология“. Придобива научното звание „доцент“ по „Имунология“ през 2010г. е назначен за ръководител на Медико-диагностична лаборатория по Имунология при УМБАЛ „Д-р Георги Странски“ - Плевен. От м. декември 2014г. до момента заема длъжността Изпълнителен директор на УМБАЛ „Д-р Георги Странски“ – Плевен. Член е на СУБ (EFIS); БАКИ Организационен комитет на Плевенски имунологични дни.

3. Третият доцент, който от 2006г. има придобита ОНС „Доктор“ по „Имунология“, както и **2 специалности** по „Вътрешни болести“ (2008) и „Алергология“ (2012). През 2015г. получава научното звание „доцент“ по научната специалност „Имунопатология и алергология“ .

Нехабилитираните преподаватели в сектор „Клинична имунология и алергология“ са **двама асистенти**.

1. Единият асистент е магистър по медицина (2008), а от 2011г. - асистент в сектора. През 2013г. придобива специалност по „Клинична имунология“, а през 2020г. е зачислена в докторантура на самостоятелна форма на обучение по научна специалност Имунология.

2. Другият асистент, магистър по медицина (2013) е зачислен на специализация по Клинична имунология с база на обучение УМБАЛ „Д-р Г. Странски“ ЕАД - Плевен, а от м. октомври 2015 г. е назначен за асистент на ТД в сектора. Напуснал е през 2020г., след придобиването на специалност.

Понастоящем като преподавател в сектора се включва **трети нехабилитиран преподавател**, специализант по имунология.

По този начин относителният дял на хабилитираните преподаватели с доказана квалификация и компетенции в областта на докторската програма „Имунология“ към общия брой преподаватели остава 60% (3 от 5).

5.1.2. Академичната среда в сектор „Клинична имунология и алергология“ напълно отговаря на условията за качествено ръководство и адекватна оценка на цялостния труд на докторантите по докторската програма „Имунология“.

Научно-преподавателският състав на сектор „Клинична имунология и алергология“ през акредитирания период разполага с **1** доцент на основен трудов договор, **2** доценти на допълнителен трудов договор и **2** асистенти (до 2020г.).

За периода **февруари 2015–декември 2022г.** са представени **51** публикации, в чийто колективи влизат хабилитирани и нехабилитирани преподаватели от сектор „Клинична имунология и алергология“, от които - **31** в списания с научно рецензиране (17 от тях реферирани в Scopus), **18** - в нерецензирани медицински издания и **2** участия в монографии.

Относителният дял на публикациите с участие на реални докторанти (д-р Рилчева и д-р Блажева след 2020г.) спрямо общия брой е **29%**. Относителният дял на научните публикации с участие на хабилитирания академичен състав в общата публикационна активност на сектора е **82%**. За акредитационния период хабилитираните и нехабилитираните преподаватели от сектора са представили общо **45** научни съобщения на медицински научни форуми, от които **42** в България и **3** в чужбина. Броят на забелязаните цитирания е **132**. През периода 2015-2022г. двамата асистенти участват в 12 научноизследователски проекта финансирани от МУ-Плевен.

През 2018 г. един хабилитиран и един нехабилитиран преподавател са участвали като изследователи в „Конкурс за проекти по програми за двустранно сътрудничество 2018г. – България – Китай – изследователски проекти“ със заглавие на проекта „Рандомизирано сравнително клинично проучване за ролята на високо интензивния фокусиран ултразвук при лечение на неоперабилен рак на панкреаса в Китай и България“ и Вх. № ИП-Китай 2018 01/10 във Фонд „Научни изследвания“

5.1.3. В сектор „Клинична имунология и алергология“ се провежда качествена научноизследователска дейност по тематиката на специалността. Основните тематични направления са: диагностика на нарушенията, свързани с имунната система; проследяване на ефекта от приложената терапия; мониторинг на динамиката на болестния процес; ефективна профилактика; оценка на степента на възстановяване на здравето и трудоспособността.

Осъществяването на поставените цели и задачи на докторската програма налага интегриране и комуникация с широк спектър от научноизследователски и образователни среди в областта на биологията, медицината, фармацията, модерните биотехнологии, както и редица други медико-биологични и клинични направления. За да бъде пълноценно и оперативно, обучението по докторската програма разчита и на между факултетно и между институционално партньорство.

Важно място при обучението на докторантите по специалността заемат контактите и обмяна на опит с български и чуждестранни специалисти в областта на клиничната имунология. Звено то поддържа тесни връзки с изтъкнати чуждестранни специалисти в тази област от ЮАР,

Израел, Германия, Испания, Великобритания, САЩ. Личните контакти и дискусиите с именити учени и изтъкнати професионалисти допринасят в голяма степен за повишаване на знанията и нивото на докторантите.

Голяма част от тези контакти са осъществени благодарение на периодично организирани от нас научни прояви – международни работни срещи с различна тематика под надслов „Плевенски Имунологични Дни“.

Констатации по критерий 5:

Подготовката на докторантите в Сектор „Клинична имунология и алергология“ при МУ-Плевен се осъществява от един хабилитиран преподавател на основен трудов договор към ВУ, със специалност по Имунология и с богат професионален опит. Нехабилитираните преподаватели са също със (или в процес на придобиване) специалност Имунология или Имунопатология и алергология. Всички преподаватели развиват активна научноизследователска дейност, свързана тематично с акредитираната докторска програма. Научната им продукция е много добра. Популяризират я чрез участие в научни форуми и посредством публикационна активност в международно реферирани издания, в т.ч. с импакт фактор. Особено добро впечатление прави активността на младите специалисти. Академичният състав развива системна проектна, експертна и консултантска дейност по Имунология.

Стандарт 6. Учебни ресурси и подпомагане на студентите.

Критерий 6.1. Висшето училище или научната организация развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности.

6.1.1. Обучението на докторантите се извършва в Сектор „Клинична имунология и алергология“, като се използва както собствената материално-техническа база, така и много добрата обща база на Университета. Теоретичното и лабораторно-практическо обучение на докторантите се осъществяват в аудитории, учебни и семинарни зали. Всички зали и учебни помещения са обзаведени с модерна аудиовизуална техника, система за озвучаване и компютърна техника. Наличната медицинска апаратура позволява разработването на научни теми на Европейско равнище. Създадена е среда и има наличие на информационни продукти за дистанционно обучение.

Университетът разполага с **27** оборудвани лекционни зали и **178** учебни зали оборудвани със съвременна мултимедийна техника за провеждане на учебно-практически занятия. Залите са Аудиториите „Амброаз Паре“ и „Гален“ са оборудвани с аудиовизуална техника, позволяваща видеоконферентна връзка в реално време с различни точки на света. Работните места за аудиторна и лабораторна работа в Университета, отнесени към общия брой на обучаемите, формират отношение **137** работни места за лабораторна и аудиторна работа на **100** обучаеми (средно приравнен брой).

Преподавателите от сектор „Клинична имунология и алергология“, в т.ч. потенциалните докторанти са осигурени с достатъчно на брой компютри, 24-часов високоскоростен интернет, мрежова връзка и възможност за Wi-Fi интернет достъп. За целите на преподаването и обучението се предоставя съвременна аудио-визуална и копирна техника (мултимедийен проектор, преносими компютри, принтери и копирни устройства и др.). На територията на сектора за всеки преподавател е осигурено самостоятелно работно място в рамките на асистентски кабинет, с площ около **17.78** м². Лабораторната площ за изследователска дейност на един докторант е **26.21** м², което включва: **серологична лаборатория, флуцитометрична лаборатория и лаборатория за клетъчни култури.**

След направения основен ремонт през 2004 год. библиотеката е разположена върху 723 кв. м. На разположение са: 5 читални (224 кв. м.) със 78 места за четене, 12 компютъра и 10 таблета на свободен достъп, свързани с Интернет; компютърна зала (36 кв. м.) с 16 компютъра на свободен достъп, свързани с Интернет; център с 2 мултифункционални устройства; 3 настолни скенера, от които 2 Photo Scanner; телевизор и DVD-плейер.

В Издателския център функционират звено за предпечатна подготовка, печатна база, копирно звено. Всички дейности се обслужват от квалифицирани специалисти: предпечатна подготовка на учебници, тестове и други учебни медицински пособия и издания, свързани с научната дейност в Медицински университет – автореферати и монографии.

Извършва се предпечатна подготовка на вестник **Academia medica**, последовател на „Плевенска медицина“. Изданията са налични на страницата на ВУ - Академичен в-к Academia Medica. В Печатна база се копират тестове, клинични случаи, документация за проекти, обществени поръчки, за конгреси и научни форуми.

Наличната МТБ постоянно се обновява, за да отговаря изцяло на съвременните изисквания и нуждите на академичния състав и обучаващите се студенти и докторанти.

6.1.2. МУ – Плевен предоставя реални възможности докторантите да работят по проекти, ръководени от членове на академичния състав, включително и такива с приложна насоченост, свързани с тематиката на дисертационните им трудове. Създадени са добри възможности за публикуване на съответните постижения.

Средствата за закупуване на необходими реактиви и консумативи за провеждане на експерименти се осигуряват от научно-изследователски проекти, финансирани от **Фонд „Научни изследвания“** на Р. България, проекти, финансирани от **МУ-Плевен**, както и от **Фонд „Подпомагане на докторанти“ в МУ - Плевен**. За редовните докторанти е предвидена допълнителна субсидия на стойност **1000 лв. на година** от бюджета на Университета за разходи, свързани с подготовката на дисертационния труд и оповестяване резултатите от разработката.

Докторантите се стимулират и подпомагат за участие в международни, национални и регионални научни прояви и специализирани курсове. **Разходите по участията в страната се поемат на 100% от МУ - Плевен, а тези в чужбина – частично.** Ръководството на МУ - Плевен с решение на АС протокол № 5 от 27.05.2013г.е създаден фонд за подпомагане на редовните докторанти. Фондът има собствен бюджет, както и правилник, регламентиращ и регулиращ дейността му. Чрез него редовният докторант може да използва средства за: материали и консумативи за нуждите на научната разработка, участия в национални или международни форуми, изплащане на такса за публикуване в научно списание и др.

6.1.3. Информационното и ресурсно осигуряване на учебната и научната дейност в МУ – Плевен се осъществява от единствената голяма специализирана **Медицинска библиотека** в Северозападна и Централна Северна България, създадена през 1974г., с цел да обслужва учебната, научната и диагностично-лечебната работа. През 2017г. библиотеката е получила Удостоверение за присъждане на **Международен Стандартен идентификатор за библиотеки и сродни организации (ISIL) GB – 1550000** от Национална агенция за ISIL. Медицинската библиотека обезпечава образователната дейност като осигурява достъп до библиотечните фондове и информационните ресурси - автоматизирана база данни “Българска медицинска литература“, международни база данни за наука и др.

Докторантите имат достъп до медицинските бази данни: EBSCOhost (споделен абонамент на Библиотечно-информационен консорциум до 2017г. вкл.); ISI Web of Knowledge; ScienceDirect; Scopus; SpringerLink (от 2006 год.); OVID+ (25 он-лайн списания), MEDLINE.

Към 31 декември 2020г. фондът на библиотеката е 61189 библиотечни единици (б.е.): 55804 книги; 4891 периодика; 54 електронни носители на документи и 440 дисертации и

автореферати; От тях 39085 б.е. (69 %) са на български език, а 22104 б.е.(31 %) — на чужди езици.

Обучението и научноизследователската работа на докторантите по Имунология са информационно обезпечени. Те имат възможност за неограничен достъп за работа с компютър както на работните си места в сектора, така и в залите на библиотеката. През акредитационния период книжният библиотечен фонд по **Имунология** е обогатен с **13** учебници и монографии на английски и български език. Четиринадесет учебници и учебни помагала са дигитализирани и предоставени в pdf формат, което позволява отдалечен достъп и ползване на литературата от студенти, докторанти и преподаватели, чрез предоставяне на потребителско име и парола от библиотеката. В библиотеката са набавени **30** учебника и учебни помагала, свързани с преподаването по имунология, издадени след 2000г. Достъпът и ползването на информационните ресурси, както и услугата за доставка на електронни статии за студенти, докторанти и служители на МУ-Плевен са безплатни.

6.1.4. Изследователската дейност на докторантите се осъществява съгласно Правилника за устройството и дейността на МУ-Плевен, Правилника за развитие на академичния състав в МУ-Плевен и Наредба № 9 на МОН от 10.09.2017 г. за условията и реда за планиране, разпределение и разходване на средствата, отпускани целево от държавния бюджет за присъщата на държавните висши училища научна или художественотворческа дейност.

Докторантите се стимулират и подпомагат за участие в международни, национални и регионални научни прояви и специализирани курсове. Разходите по участията в страната се поемат на 100% от МУ–Плевен, а тези в чужбина – частично. Отпечатването на статии в реферирани и индексирани списания се финансира от МУ–Плевен.

С решение на Академичен съвет, Протокол № 35/28 ноември 2016г., се утвърждава материално стимулиране на авторите, направили публикации в списания с IF и реферирани списания без IF, на индексирани в базите данни Scopus и WEB of Science.

През 2008г. МУ–Плевен стартира издаването на научното списание „Journal of Biomedical&ClinicalResearch“, (JBCR - ISSN 1313-6917), което се реферира в следните бази данни: Българска медицинска литература; CABI; EBSCO Publishing;ProQuest.

Специфична форма за популяризиране на резултатите от изследователския труд на академичния състав, студентите и докторантите е и Издателският център „МУ-Плевен“, който съществува и развива своята дейност от 2000г. Авторефератите на докторантите, защитили в Медицински университет – Плевен, се регистрират с ISBN номера от центъра и се отпечатват за сметка на Висшето училище.

Докторантите се стимулират и подпомагат за участие в международни, национални и регионални научни прояви и специализирани курсове.

Констатации по критерий 6:

МУ- Плевен разполага с материално-техническа и информационна база с богати библиотечни ресурси за теоретична учебно-преподавателска дейност и предлага адекватен академичен комфорт през жизнения цикъл на докторантите по Имунология. Базата на ВУ обезпечава теоретичната и практическа подготовка на докторантите. Творческата активност на докторантите се стимулира строго регламентирано в организационен и финансов аспект, което се доказва от участията им в научни форуми, реализация на проекти и публикационната им активност.

Стандарт 7. Управление на информацията.

Критерий 7.1. Висшето училище или научната организация имат изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите.

7.1.1. В МУ – Плевен е въведена „Система за оценяване и поддържане на качеството (СОПК), имаща за цел създаване на условия и разработване на стандарти, процедури, механизми и критерии за осигуряване, управление и непрекъснато повишаване качеството на всички университетски дейности. Обучението на докторантите се осъществява по индивидуален учебен план, който се изготвя от докторанта и научния му ръководител, обсъжда се от Катедрения съвет и се утвърждава от ФС на МУ – Плевен. Процедурите, свързани с актуализация на учебните планове по специалности, се разглеждат, приемат се от ФС/КС и се утвърждават от АС.

Съгласно Правилника за развитие на АС в МУ и изискванията на ЗРАС, докторантите подлежат на атестация в края на всяка академична година, попълвайки атестационна карта. ВУ събира и анализира информация за успеваемостта на докторантите като провежда ежегодно атестиране. Атестациите се разглеждат в детайли на ниво катедра и на ФС.

Удовлетвореността на докторантите от качеството на обучение се проследява чрез системно провеждане на **анкети за обратна връзка** (има изработени електронни анкетни карти, публикувани на сайта). Анализира се и мнението на завършилите докторанти и се следи тяхното кариерно развитие. Анкетите се съхраняват в Кабинета по качество, а обобщените резултати се анализират на заседания на АС и се обявяват публично на интернет страницата на ВУ в секция „Акредитация“

От 2007 г. в МУ – Плевен е създаден **Кариерен център**, който осъществява и поддържа връзка между Академичната общност, студентите на МУ и потребителите на кадри, фирми и организации от сферата на здравеопазването и социалните дейности.

Защитилият през периода докторант по специалност „Имунология“ продължава да работи в МУ Плевен като асистент в катедра "Ендокринология и болести на обмяната", което потвърждава, че обучението по докторската програма е допринесло за професионалното й развитие.

7.1.2. В МУ-Плевен има разработена и утвърдена система за наблюдение, оценяване, поддържане и усъвършенстване на качеството и публично оповестяване на резултатите.. Чрез въведената система за постоянно подобряване на качеството на образованието и научните изследванията в МУ – Плевен се цели постигане на високо качеството чрез най-ефективното използване на външните и вътрешни ресурси (академичен потенциал, материална, информационна и вътрешна нормативна база, организация). Изпълнението на докторските програми периодично и обективно се оценява на базата на ясни и прозрачни правила и процедури, и резултатите, свързани с качеството на обучение на докторантите и потребностите от промяна се огласяват публично на ФС. Своевременно се отчитат основните препоръки, осъществява се редовно планиране на учебната работа. Съгласно Правилника за развитие на академичния състав в МУ-Плевен в края на всяка академична година Научният ръководител дава писмено мнение за работата на докторантите пред КС и предлага (съвместно с докторантите) конкретизация на индивидуалния учебен план за следващата академична година, който се утвърждава от Факултетен съвет.

През 2017г. от Съюза на специалистите по качеството в България е проведен **външен одит** на Процедурата за обучение на докторанти. Заключение от външната оценка на докторските програми е, че обучението на докторантите в МУ – Плевен се води, спазвайки всички национални нормативни изисквания, които са дадени в ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение. Направена е препоръка да се разработи единна структура на докторските

дисертации и авторефератите. Препоръката е изпълнена и са разработени стандарти, които са достойни на всички обучавани докторанти.

Констатации по критерий 7:

МУ-Плевен има изградена система за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите, която се ръководи от Катедрата, Факултетната и Централна комисия по управление на качеството. Периодично се обсъждат и анализират предложения за подобрене на докторската програма и публично се оповестява ефективността на резултатите.

Стандарт 8. Информация за обществеността.

Критерий 8.1. ВУ публикува информация за: приети документи и учебна документация на докторската програма; решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав; решения от академични и факултетни съвети; проведени университетски форуми с участието на докторанти.

8.1.1. Публично оповестяване на актуална информация, свързана с провеждането и управлението на учебния процес на сайта на МУ-Плевен е приоритет за Университета. Документация по докторските програми се съставя и организира по утвърдени стандарти и се публикува на сайта на Университета. **Ежегодно в МУ - Плевен се организира Международна медицинска конференция за студенти и млади лекари.** За периода 2013 –2021 г. са проведени 9 такива конференции, в които са взели участие над 4500 студенти и докторанти. От 28 октомври до 2 ноември 2019 г. МУ – Плевен е бил домакин на **XVII-ата Международна медицинска научна конференция за студенти и млади лекари (MDSC).** Тя е част от официалните научни събития в академичния календар на МУ – Плевен, посветени на 45-годишнината от основаването му и е протекла под мотото “Awaken your dreams”. В събитието са взели участие **11 чуждестранни лектори от 7 държави (Великобритания, Германия, Русия, Украйна, Швейцария, САЩ и Япония) и 11 видни български учени от 8 университета и центрове в страната.** Активните участници от МУ–Плевен са били 88 студенти, 5 докторанти и 10 млади лекари .

От 2008 г. в МУ - Плевен се издава мултидисциплинарно списание Journal of Biomedical & Clinical Research (JBCR), в което докторантите от сектора са публикували собствени проучвания, свързани с дисертационните им трудове (Уеб страница на списанието). На 17.09.2015 г. е сключен договор с „De Gruyter Open“ за включване на JBCR в платформа за „open acces“, което позволява публикуваните в него статии да станат достояние на ползвателите на световната мрежа. **JBCR се реферира от базите данни CABI, EBSCO Publishing и ProQuest.** От началото на 2021 г. списанието е включено в Списъка на съвременните български научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация под ID № 1760. Чрез базата данни CABI списанието е видимо в базата данни Web of Science за периода 2014-2019 г. Това е от голямо значение при оценката на наукометрични показатели.

8.1.2. Усилията на Болонския конгрес да създаде Европейско пространство за висше образование са свързани с тези на Европейския съюз да създаде Европейско научноизследователско пространство – един истински вътрешноевропейски пазар за научноизследователска дейност и за професионално развитие на научните работници. За да отговори на тези изисквания МУ–Плевен стимулира докторантската мобилност. Информация за програмите за мобилност се предоставя системно на сайта на Университета. Определянето на участниците в академичния обмен се осъществява на конкурсен принцип по определени критерии и резултатите са обявяват своевременно. Актуални за периода 2014-2022г. са **46**

договора за академичен обмен по програма Еразъм+, от които **43** с медицински университети и центрове в **15** програмни държави и **3** с университети от партниращи държави.

Докторантите на сектор „Имунология“, все още не са се възползвали от предоставената възможност за участие в програмата за академичен обмен с посочените по-горе университети.

8.1.3. НИД на докторантите се стимулира и подкрепя като се поемат част от разходите за участие в научни и научно-приложни конференции и симпозиуми у нас и в чужбина. Център за обучение на докторанти, постдокторанти, специализанти и млади учени с Докторантско училище към НИД организира национални и международни научни конференции, чиято цел е да се даде възможност за изява на докторанти, постдокторанти и студенти чрез техни разработки и доклади, както и да повиши квалификацията на докторантите в процеса на изработване на дисертационен труд.

Констатации по критерий 8:

В МУ-Плевен се предоставя системна информация за учебната документация и качеството на обучение на докторските програми, постиженията на докторантите, участието им в научни форуми, публикационната активност и иновационните резултати в работата им. ВУ подпомага и стимулира участието на докторантите в програмите за мобилност, което не е осъществявано до сега при докторантите по Имунология.

Стандарт 9. Текущ мониторинг и периодичен преглед на програмите.

Критерий 9.1. Регулярен мониторинг, (преглед) и актуализиране на докторантските програми, съобразно еволюцията на научните знания, изследвания и технологии.

9.1.1. Докторските програми в МУ – Плевен са **обект на постоянен мониторинг**. В Направление „Качество и акредитация“ при МУ–Плевен функционира система за мониторинг, съобразена със спецификите на системата за управление на качеството. Наблюдението, одитите, анализът и оценяването на докторските програми се извършват на няколко равнища: Катедрен съвет, Център за научноизследователска дейност, Факултетен съвет и Академичен съвет.

МУ–Плевен обновява и разширява обучението по акредитирани докторски програми, което съответства на съвременните постижения в науката и се признава от съответните академични общности. Обучението отговаря на настоящите и бъдещи нужди на докторантите и работодатели, като се създава баланс между нуждите на докторантите за тяхното академично развитие и нуждите от професионалисти с определени качества, знания и умения.

Темите на дисертационните разработки и програмите за обучение в докторантурата „Имунология“ се обсъждат задълбочено на заседанията на Катедрения и Факултетния съвет. При необходимост се правят предложения за преформулиране и редактиране на темите, в резултат на което след издаването на заповедите за зачисляване не е имало случаи на промяна на темите на дисертационните трудове.

Протоколите от заседанията на Катедрения съвет, решенията на ФС и цялостния ход на докторантурите са налице в досието на докторанта.

9.1.2. Дейността по планирането и изпълнението на дейностите по повишаване на ефективността на докторантските програми е приоритетна задача на МУ–Плевен, която се координира от **Центъра за научноизследователска дейност** съвместно с основните звена, в които се провежда обучението на докторантите.

Повишаването на ефективността на обучението по докторските програми се гарантира от провеждането му от екипи с ясно определени права и задължения, в чийто състав се включват:

- 1. Преподаватели,** които отговарят за проектиране и провеждане на обучението, оценяване на постиженията на студентите и качеството на курсовете си в съответствие с изискванията на чл. 48 и чл. 52 от Закона за висшето образование.

2. **Експерти, които отговарят за технологичното и логистичното осигуряване на обучението**, за комуникацията и взаимодействието между докторантите и преподавателя/ите и между самите докторанти, както и за процедурите за провеждане на изпитите.
3. **Хардуерни, софтуерни и други специалисти**, които отговарят за поддръжката на техническите средства, програмните системи и системите за комуникация.

Включването на Медицински университет-Плевен в Европейското научно-изследователско пространство и осигуряване на оптимални условия за реализиране на докторантски програми на съвременно ниво се подпомага от **открития с Постановление № 210 от 18.08.2016 г. на Министерски съвет на Република България Научноизследователски институт в структурата на МУ-Плевен**. Научно-изследователският институт обединява изследванията във Висшето училище, извършвани досега в различни негови структури. По този начин се осигурява възможност за изграждането на модерна инфраструктура и създаването на действащ научен център, в който се концентрират съвременна апаратура и оборудване, финансови средства и научен потенциал.

Сформирани са интердисциплинарни изследователски групи от изследователи на Университета и други научни организации в следните сфери: роботизирана и минимално инвазивна хирургия; телемедицина и 3D медицина; онкогенетика и молекулярна патология; невромоторика; сърдечно-съдови и мозъчно-съдови заболявания; генетика на социално значими мултифакторни заболявания; редки болести и репродуктивна патология; свободно-радикални процеси и оксидативен стрес. Това дава възможност за провеждане на мултидисциплинарни изследвания и развойна дейност, насочени към развитието на медицината, подобряването на човешкото здраве и качеството на живот.

Констатации по критерий 9:

В МУ-Плевен се осъществява редовен мониторинг и осъвременяване на докторските програми, съобразно актуалната научна информация. Провежданият системен вътрешен контрол допринася за повишаване на ефективността на обучението и изпълняване на целите на дисертациите по Имунология. Ръководството на Сектора по Клинична имунология и алергология изпълнява политиката по качество на ВУ.

Стандарт 10. Циклично външно осигуряване на качеството.

Критерий 10.1. Висшето училище или научната организация осъществяват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на докторските програми.

10.1.1. Съгласно „Стандарти и насоки за осигуряване на качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG)“, докторските програми се оценяват с периодично външно оценяване и се основава на изготвения доклад-самооценка, доказателствения писмен материал и представения материал на срещите.

През акредитирания период е проведен **един външен одит** на Системата за управление на качеството (СУК). В съответствие със Заповед № 445 от 2 март 2017г. на Ректора на МУ – Плевен, на територията на университета в гр. Плевен на 6 март 2017 г. е извършен външен одит на Системата за управление на качеството. Заключение от одита е, че МУ – Плевен е внедрил успешно функционираща Система за управление на качеството в съответствие с изискванията на БДС EN ISO 9001:2008.. През същия период е проведен и външен одит на Процедурата за обучение на докторанти (документацията за прием и обучение на докторанти и процедури за обсъждане и защита на докторски дисертации) от Съюза на специалистите по качеството в България и Консултантска фирма „Данов-Консулт“ ЕООД – София. Направено е едно коригиращо предложение за подобряване на документацията: ръководството на докторантското училище да разработи единна структура на докторските дисертации и авторефератите.

Заключението от проведения външен одит на докторските програми е, че обучението на докторантите в МУ-Плевен се води, спазвайки всички национални нормативни изисквания.

Докторските програми в университета подлежат на планирано,циклично външно оценяване, осъществявано от НАОА. За периода 2013–2021 г. са подготвени и депозирани по утвърдените от НАОА критерии 55 доклада-самооценка за програмна акредитация на докторски програми(от 37-те акредитирани докторски програми в университета)

Към м. декември 2021г. във ВУ се извършва обучение по 14 специалности, които подлежат на редовно оценяване. Акредитирани са: 8 специалности от регулираните професии в 4 ПН, ПН „Обществено здраве“ със 4 специалности от нерегулираните професии в него, 2 специалности от нерегулираните професии („Социални дейности“ и от ПН „Здравни грижи“) и 37 докторски програми, които преминават през редовно външно оценяване от НАОА

Регулярното провеждане на вътрешни одити осигурява системен мониторинг за постигане на увереност, че напредъкът, постигнат след последната дейност по външното осигуряване на качеството, се взема предвид при подготовката на звеното за следващата акредитация. Целта на одитирането е да се определи дали процесите от вътрешната система по качество и получените резултати съответстват на планираното, да се поддържа и подобрява ефективността на СОПКО, както и да се оцени готовността на звената за акредитация.

През акредитирания период е проведен един външен одит на Системата за управление на качеството (СУК). В съответствие със Заповед № 445 от 2 март 2017 г. на Ректора на Медицински университет – Плевен, на територията на университета, в гр. Плевен на 06 март 2017 г. бе извършен външен одит на Системата за управление на качеството. Заключението от одита е, че Медицински университет – Плевен е внедрил успешно функционираща Система за управление на качеството в съответствие с изискванията на БДС EN ISO 9001:2015

Констатации за изпълнение на критерий 10.1:

В МУ – Плевен е внедрена успешно функционираща система за управление на качеството, в съответствие изискванията на БДС EN ISO 9001:2015 и ESG. Структурите на ВУ преминават циклично през самооценка и външно оценяване, което поддържа и подобрява качеството на докторските програми. За периода 2015 – 2022г. секторът по Клинична имунология и алергология към Катедрата по Клинична лаборатория, клинична имунология и алергология е реализирал разработване и защита на една задочна докторантура и прием на един докторант на самостоятелна подготовка .

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на направените констатации, ПКЗС предлага на Акредитационния съвет да бъде дадено право на Медицински университет - Плевен, да провежда обучение по докторската програма „Имунология“ от професионално направление, 7.1. Медицина, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт.

V. ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКИ

1. Регулярно да се обявяват конкурси за редовни докторанти.

Срок: постоянен

2. Докторантите да използват възможностите за международна мобилност за обучение по програма Еразъм⁺ или други научни международни програми.

Срок: постоянен

Председател на ПКЗС:

/проф. д-р Здравко Каменов, дмн/